
DECLARACIÓ DE LA 2A INTERNACIONAL SOCIALISTA

FRANKFURT 1951

DECLARACIÓ DE PRINCIPIS DE LA INTERNACIONAL SOCIALISTA

ESTOCOLM 1989

La ***Declaració de la 2a Internacional Socialista***, adoptada a Frankfurt el 1951, fou traduïda i editada per primera vegada en llengua catalana el 1977 pel PSC-Reagrupament.

La ***Declaració de Principis de la Internacional Socialista***, adoptada a Estocolm el 1989, i vigent en l'actualitat, fou traduïda i editada en llengua catalana per primera vegada, per Esquerra Republicana, el 2005.

Barcelona, juny de 2015

Biblioteca de Catalunya. Dades CIP

Internacional Socialista. Congrés (1r : 1951 : Frankfurt, Alemanya)

Declaració de la 2a Internacional Socialista : Frankfurt 1951. Declaració de principis de la Internacional Socialista : Estocolm 1989. – 3a ed. (corr. i augm.). – (Textos polítics ; 2) ISBN 9788461322367

I. Vall, Josep (Vall i Segura), ed. II. Albert, Arnau, prol. III. Fundació Josep Irla IV. Internacional Socialista. Congrés (18è : 1989 : Estocolm, Suècia) V. Títol VI. Col·lecció: Textos polítics ; 2

1. Internacionals obreres – Congressos 2. Socialisme – Congressos
327.3(063)
330.84/.86(063)

1a edició: novembre de 2005

2a edició (corregida): maig de 2007

3a edició (corregida i augmentada): juny de 2015

Edició: Josep Vall

Text: Arnau Albert

Col·laboració: Lluís Pérez

Correcció lingüística: Sandra Balagué

Traducció de *Declaration of Principles adopted by the XVIII Congress of Socialist International*, Estocolm, juny de 1989, de l'anglès al català: Jordi Vilanova i Karlsson.

Dipòsit legal B 11381-2015

ISBN 978-84-613-2236-7

**DECLARACIÓ
DE LA 2A
INTERNACIONAL
SOCIALISTA**

FRANKFURT 1951

**DECLARACIÓ
DE PRINCIPIS
DE LA
INTERNACIONAL
SOCIALISTA**

ESTOCOLM 1989

TAULA DE CONTINGUTS

LA INTERNACIONAL SOCIALISTA	9
--	---

DECLARACIÓ DE LA 2A INTERNACIONAL SOCIALISTA

FRANKFURT 1951	23
I. Democràcia política	29
II. Democràcia econòmica	32
III. Democràcia social i progrés cultural.....	34
IV. Democràcia internacional.....	37

DECLARACIÓ DE PRINCIPIS DE LA INTERNACIONAL SOCIALISTA

ESTOCOLM 1989	41
I. El canvi global i les perspectives futures	43
II. Principis.....	47
La llibertat, la justícia i la solidaritat	
La democràcia i els drets humans	
La naturalesa del socialisme	
III. La pau.....	52
La pau: un valor bàsic	
Iniciatives per la pau	

IV. Nord i Sud	55
La globalització	
El repte del medi ambient	
El control social del desenvolupament tecnològic	
El desarmament i el desenvolupament	
V. La configuració del segle XXI.....	61
La democràcia política i econòmica	
La cultura i la societat	
El paper dels homes i les dones a la societat moderna	
Una nova cultura internacional pel diàleg polític	
Un nou model pel creixement	
La solidaritat entre Nord i Sud	
VI. Amb la Internacional Socialista	
vers una societat democràtica mundial	73
La unitat del socialisme internacional	
Un nou ordre democràtic	

LA INTERNACIONAL SOCIALISTA

Del socialisme utòpic a la Primera Internacional

El socialisme s'origina a l'Europa del segle XIX en la crítica duta a terme per alguns pensadors a les transformacions socials, polítiques i econòmiques provocades per la Revolució Industrial i pel corrent oligàrquic del liberalisme polític i econòmic, hegemònic entre les elits governants que construeixen els primeres estats liberals. Els socialistes critiquen els efectes nocius d'aquestes transformacions i en particular l'eixamplament progressiu de les grans desigualtats entre les elits capitalistes riques, d'una banda, i la classe obrera abocada a la misèria, de l'altra.

En els seus inicis, la doctrina socialista proposa l'abolició o bé la limitació de la propietat privada dels mitjans de producció, de canvi i de distribució, els quals han de ser col·lectivitzats com a mitjà per arribar a un nou tipus de societat igualitària, que posi fi a la lluita de classes, on tothom visqui en llibertat i ningú no pateixi una situació d'explotació ni de servitud. En contra de l'individualisme de l'època, base de la doctrina liberal, els socialistes presenten com a alternativa una nova comunitat de productors, units per una solidaritat fraternal.

El 1832 és emprat per primera vegada el terme «socialistes», al periòdic francès *Le Globe*, per referir-se als seguidors de les doctrines de Claude-Henri de Rouvroy, Comte de Saint-Simon (1760-1825). La paraula «socialista» també serveix per designar els reformadors socials britànics, entre els quals destaca el gal·lès Robert Owen (1771-1858), protagonista d'un debat sobre les propostes alternatives al capitalisme celebrat a Bristol el qual queda recollit en l'opuscle *What is socialism? And what would be its practical effects upon society?* (1841). En aquell moment el concepte «so-

cialisme» no defineix una ideologia concreta, sinó que engloba els primers moviments de contestació al sistema capitalista.

A principis del segle XIX els posteriorment anomenats socialistes utòpics, com ara Charles Fourier (1772-1837) i Étienne Cabet (1788-1856), intenten arribar al socialisme creant comunes regides pels principis del treball en comú i la propietat col·lectiva. Aquestes idees arriben als Països Catalans de la mà de pioners del republicanisme com Abdó Terrades (1812-1856) i sobretot un Narcís Monturiol (1819-1885) molt influenciat per la Icària de Cabet.

Poc després, el socialisme abandona la idea de constituir comunes alternatives, per la de transformar tota la societat mitjançant una acció política revolucionària protagonitzada per les classes oprimides: obrers i camperols. Així apareixen diferents formes de socialisme, com el llibertari —representat per Pierre Joseph Proudhon (1809-1865) i Mikhaïl Bakunin (1814-1876)— i el científic — de Karl Marx (1818-1883) i Friedrich Engels (1820-1895). Als Països Catalans, cal destacar la figura del líder del republicanisme federal Francesc Pi i Margall (1824-1901) com a exponent de l'impacte de les idees socialitzants en el primerenc obrerisme català, amb obres com *La reacción y la revolución* (1854).

El 1864 el socialisme es dota d'una primera plataforma organitzativa amb la fundació a Londres de l'**Associació Internacional de Treballadors** (AIT), coneguda posteriorment com a **Primera Internacional**. El republicà federal Baldomer Lostau (1846-1896) és un dels primers polítics catalans a adherir-se a aquest projecte. Tot i això, la implantació de l'AIT als Països Catalans és efímera i no s'estructura formalment fins el 1870 amb la celebració del Congrés Obrer de Barcelona, presidit per Rafael Farga (1844-1890) i organitzat sota la influència de Giuseppe Fanelli (1827-1877), deixeble de Bakunin encarregat de promoure l'anarquisme a la península Ibèrica.

A nivell global, l'AIT és escassament operativa com a conseqüència de les lluites internes motivades pel reformisme dels sindicats britànics, la

influència de les idees llibertàries del proudhonisme dins la classe obrera francesa i, sobretot, per l'enfrontament entre Marx i Bakunin que acaba provocant la divisió del socialisme en dues branques principals: l'anarquista —Proudhon i Bakunin—, partidària de la supressió de l'estat i de qualsevol forma d'organització política, mitjançant la revolució; i la marxista —teoritzada ja al *Manifest Comunista* (1848) per Marx i Engels—, que propugna la creació d'un estat socialista, sota la direcció d'un partit que agrupi tota la classe obrera, com a mitjà per establir una societat lliure i igualitària.

La Segona Internacional i el naixement del socialisme democràtic

Consumada la dissolució de l'AIT, el 1876, la repressió contra el moviment obrer, després de la Comuna de París, i el fort desenvolupament de la industrialització i de la urbanització a l'Europa Occidental, afavoreix un ràpid creixement i autoidentificació de la classe obrera com a grup social diferenciat, que troba majoritàriament en el socialisme marxista la ideologia per defensar els seus ideals. A partir del 1875, any de la unificació del socialisme marxista alemany amb el naixement del Partit Socialdemòcrata Alemany (Sozialdemokratische Partei Deutschlands, SPD), s'organitzen partits socialistes a tota Europa, entenent aquests com els partits de la classe obrera. La proliferació de partits socialistes es veu afavorida per un sindicalisme que porta temps organitzant els obrers i dotant-los d'una identitat de classe i que a mesura que s'amplia el dret a vot, abandonen uns partits liberals tradicionals incapaços de donar resposta a les seves demandes.

En canvi, l'anarquisme, amb força als estats italià i espanyol, es manté en la línia de l'activisme revolucionari. En aquest sentit, a l'Estat espanyol els anarquistes aprofiten el col·lapse de les institucions de la Segona República, provocat pel cop d'estat militar del 1936, per assolir importants quotes de poder durant la Guerra Civil, en el que és un cas únic al món. Després de la Segona Guerra Mundial, l'anarquisme, desprestigiats, molt debilitat i incapaç de modernitzar els seus plantejaments, perd força arreu esdevenint testimonial.

Per la seva part, el socialisme marxista crea a París el 1889 la **Segona Internacional** fortament influïda pels socialistes alemanys August Bebel (1840-1913), Karl Kautsky (1854-1938) i Karl Liebknecht (1871-1919). Aquests imposen, tant a la Segona Internacional com al SPD, la creença que la inevitable caiguda del sistema capitalista fa innecessària qualsevol acció revolucionària, i limiten les obligacions del proletariat a preparar-ne la substitució, tot articulant-se en un gran partit, perfectament organitzat i disciplinat, al qual correspon la direcció de la lluita política i la posterior construcció de l'estat socialista.

A cavall dels segles XIX i XX, i a mesura que sembla allunyar-se la perspectiva d'una imminent ensulsiada capitalista, una part del socialisme marxista evoluciona cap al socialisme democràtic partint d'una revisió crítica de les idees de Marx i Engels. Aquest moviment està liderat per Eduard Bernstein (1850-1932), el qual s'inspira en part en Louis Blanc (1811-1882), Ferdinand Lasalle (1825-1865) i el socialisme gradualista de la Fabian Society. Bernstein, contra el que l'ortodòxia doctrinal marxista manté, demostra que ni la pagesia s'enfonsa, ni la classe mitjana es proletaritza, ni les crisis del capitalisme són cada cop més grans, ni l'empobriment social augmenta. Bernstein constata que l'evolució econòmica i social és la contrària: la vida col·lectiva ha millorat sensiblement, el sistema capitalista s'ha desenvolupat espectacularment i mostra una gran capacitat per resoldre les seves crisis, i augmenta el volum i influència de les classes mitjanes a la societat. Les conclusions polítiques són òbvies: el socialisme ha de renunciar a la revolució i a missatges i procediments apocalíptics i adoptar una línia inequívocament parlamentària i reformista per tal d'aconseguir, des de dintre i per la via legal, la transformació del capitalisme en un sistema socialment just.

El debat entorn de les tesis de Bernstein és molt intens i acaba amb un resultat paradoxal. El socialisme democràtic és rebutjat per l'ortodòxia marxista representada pels principals ideòlegs de l'SPD —Bebel, Kautsky i Rosa Luxemburg (1870-1919)— i condemnat als congressos del partit de Hannover (1899), Lübeck (1901) i Dresden (1903), però en la pràctica l'SPD i

sobretot els grans sindicats socialistes actuen com a partit i sindicats moderats, reformistes i gradualistes.

La Internacional Obrera i Socialista i la ruptura entre socialistes i comunistes

L'inici de la Primera Guerra Mundial posa en contradicció a una Segona Internacional que veu com la confrontació substitueix a la solidaritat i fraternitat que propugna entre els obrers de totes les nacions; un xoc en el si de la classe obrera emparat fins i tot per alguns partits socialistes, com per exemple el propi SPD. A més, els socialistes contraris a la guerra perden una de les seves veus més carismàtiques amb l'assassinat de Jean Jaurès (1859-1914), líder del socialisme francès oposat a l'entrada a un govern de concentració nacional per fer front al conflicte.

A mesura que avança la guerra, entre els membres de la Segona Internacional que s'oposen a la Primera Guerra Mundial també es perfilen dues posicions: els que volen enfortir la Segona Internacional per convertir-la en una organització pacifista i els que per contra la consideren una plataforma amortitzada que ha de ser substituïda per una nova organització que aprofiti el conflicte per promoure un procés revolucionari al servei de la lluita de classes. L'enfrontament entre aquestes posicions es visualitza en l'anomenada Conferència de Zimmerwald de 1915 i culmina el 1916 amb la dissolució formal de la Segona Internacional.

La voluntat d'aprofitar la Primera Guerra Mundial com a palanca d'una revolució socialista internacional pren força a partir de 1917 amb la Revolució d'Octubre a Rússia dirigida per Vladimir Iliix Uliànov «Lenin» (1870-1924). A partir de 1918, amb la sortida de Rússia de la Primera Guerra Mundial, Moscou advoca per incentivar —directament o indirectament— revoltes a nivell estatal que conflueixin amb la russa en una revolució socialista internacional. El fracàs d'aquests alçaments —especialment el dels espartaquistes alemanys de 1919—, porten a centrar-se en la consolidació de la revolució a Rússia, la qual culmina el 1922 amb la fi de la Guerra Civil i el naixement

d'una Unió Soviètica que, sobretot amb la mort de Lenin i la presa del poder per part de Ióssif Stalin (1880-1953), comença a desenvolupar la idea del socialisme en un sol país.

L'oposició al règim soviètic de dirigents socialistes europeus com l'austríac Otto Bauer (1881-1938) i sobretot la repressió contra els espartaquistes —que intenten instaurar el comunisme a Alemanya durant el període revolucionari de 1918 a 1920— dirigida per Friedrich Ebert (1871-1925), líder de l'SPD que ocupa successivament els càrrecs de canceller i de president de la República de Weimar, precipita la ruptura entre socialistes i comunistes. La proliferació de partits comunistes arreu —bevent del mite de la Revolució d'Octubre de 1917 i sorgits gairebé sempre com a escissions dels partits socialistes— es tradueix a nivell internacional amb la fundació a Moscou el 1919 sota el lideratge de Lenin i Lev Trotski (1877-1940) de la Tercera Internacional o Internacional Comunista —també coneguda com a Kominintern, acrònim de les seves sigles en rus—, amb l'objectiu de coordinar els diferents partits comunistes del món.

Per la seva part, el 1920, l'SPD impulsa la reorganització de la Internacional Socialista, però xoca amb partits com la Secció Francesa de la Internacional Obrera (Section Française de l'Internationale Ouvrière, SFIO), el Partit Socialdemòcrata d'Àustria (Sozialdemokratische Partei Österreichs, SPÖ) o, entre d'altres, el Partit Laborista Independent britànic (Independent Labour Party), que consideren que la Internacional Socialista s'ha convertit en una organització reformista i que manté —com la Komintern— una posició dogmàtica a l'hora de no permetre l'adaptació del socialisme a la realitat de cada estat. D'aquesta manera, aquests partits organitzen la **Unió de Partits Socialistes per l'Acció Internacional**, també coneguda com a Internacional Dos i Mitja o Internacional de Viena.

L'animadversió de la Segona Internacional i la Unió de Partits Socialistes per l'Acció Internacional envers la Komintern —i sobretot la seva fortalesa creixent— contribueix a superar les divergències entre les dues organitzacions internacionals del socialisme marxista. Així, el 1923 es produeix la

confluència de les dues famílies —sota les premisses de l'adhesió al marxisme ortodox i la lluita contra l'imperialisme— donant lloc a una nova federació de partits autònoms, la **Internacional Obrera i Socialista**. Aquesta nova organització aglutina el socialisme internacional fins l'inici de la Segona Guerra Mundial.

A partir de la fi de la Primera Guerra Mundial i al llarg de la dècada de 1920, la reorganització del socialisme a nivell internacional coincideix amb els primers governs encapçalats per socialistes a bona part dels principals països de l'Europa occidental. És el cas d'Ebert a la República de Weimar, però també de Karl Renner (1870-1950) a Àustria, Hjalmar Branting (1860-1925) a Suècia, Ramsay MacDonald (1866-1937) al Regne Unit, Thorvald Stauning (1873-1942) a Dinamarca, Väinö Tanner (1881-1966) a Finlàndia o Christopher Hornsrud (1859-1960) a Noruega. Aquests governs tenen el precedent dels gabinets laboristes a Austràlia, els quals arrenquen amb la figura d'Andrew Fischer (1862-1928) el 1908 en el que podem considerar com la primera experiència de govern socialista a nivell estatal de la història.

A nivell català, el 1923 es funda la Unió Socialista de Catalunya (USC), primer partit català de caràcter socialista, compromès clarament a més amb el dret a l'autodeterminació. La USC, sota el lideratge polític i ideològic de personalitats de la talla de Gabriel Alomar (1873-1941), Jaume Aiguader (1882-1943), Manuel Serra i Moret (1884-1963), Rafael Campalans (1887-1933) o Joan Comorera (1894-1958), beu de les idees del socialisme internacional però també dels principals teòrics del catalanisme d'esquerres que l'han precedit: des de Pi i Margall i Josep-Narcís Roca i Farreras (1834-1891) fins a Valentí Almirall (1841-1904) i sobretot de Domènec Martí i Julià (1861-1917) i una Unió Catalanista que sota la seva presidència esdevé, breument, un primer intent d'organització socialista i independentista catalana.

Amb la crisi del sistema capitalista iniciada el 1929 amb el crac de la Borsa de Nova York, s'accentua una polarització política de la societat, marcada

per l'ascens dels feixismes i el creixement dels partits comunistes, mentre els socialistes no sempre saben trobar un camí propi. En un principi la Komintern abona la tàctica de «classe contra classe» per accelerar la revolució, i criminalitza els socialistes anomenant-los socialfeixistes. Tanmateix, davant l'accés al poder per vies legals del feixisme italià i alemany, la Komintern canvia de tàctica incentivant la formació el 1936 dels fronts populars als estats espanyol i francès, entesos com l'aliança dels comunistes, els socialistes i l'esquerra no marxista en defensa de la democràcia parlamentària. En el cas francès, la victòria del Front Popular catapulta a Léon Blum (1872-1950) a la presidència del govern, esdevenint el primer socialista francès a ocupar aquest càrrec.

A Catalunya el Front d'Esquerres és encapçalat per Esquerra Republicana de Catalunya i la USC, formacions coaligades de forma inseparable durant tot el període republicà fins que a partir de la Guerra Civil, la USC conflueix amb altres organitzacions de tradició marxista —Partit Comunista de Catalunya, Partit Català Proletari i la federació catalana del PSOE—, fundant el Partit Socialista Unificat de Catalunya (PSUC), el qual s'adsciu des d'un inici a la Komintern.

Per la seva part, des de la seva fundació, Esquerra manté una bona relació amb el socialisme democràtic internacional, tant per la seva doctrina i praxi d'esquerra no dogmàtica que el converteix *de facto* en un partit socialdemòcrata *avant la lettre*, com per les relacions personals dels seus dirigents. En aquest sentit, cal destacar l'amistat de Francesc Macià (1859-1933) amb el president de la Internacional Obrera i Socialista i expresident de la Segona Internacional, Émile Vandervelde (1866-1938), el qual com a ministre d'Afers Exteriors belga l'acull a Brussel·les el 1927 en ser expulsat de l'Estat francès després del judici pel complot de Prats de Molló, o amb l'argentí Alfredo Lorenzo Palacios (1880-1965), primer diputat socialista d'Amèrica, el qual exerceix d'advocat de Macià el 1928 quan les pressions de l'Estat espanyol l'impedeixen entrar a Argentina en el viatge que realitza per terres llatinoamericanes per donar a conèixer el seu projecte de República catalana.

La Internacional Socialista i l'eclosió de la socialdemocràcia

Després de la Segona Guerra Mundial, un cop constatat que el comunisme ha pervertit l'ideal socialista amb la seva praxi de caràcter totalitari, dins del socialisme triomfa la línia socialdemòcrata, basada en el rebuig dels mètodes revolucionaris i violents per arribar al poder, i la plena acceptació del sistema parlamentari, en considerar la democràcia un element indissociable del socialisme. Aquest fet comporta tant la transformació dels partits de «classe obrera» en partits «interclassistes», com el trencament amb el concepte de nacionalització dels mitjans de producció com a principi primer del socialisme, el qual és substituït per la regulació del mercat lliure —afavorint una economia mixta on conviuen empresa pública i empresa privada— i la recerca de la justícia social a través del que es comença a anomenar estat del benestar.

El 1946, el Labour Party britànic —reformista de primera hora— crea en el seu si un incipient grup de coordinació entre els partits socialistes i laboristes internacionals, l'Oficina d'Enllaç d'Informació Socialista (Socialist Information and Liaison Office, SILO). Un any més tard, el 1947, aquest grup s'emancipa de l'estructura del partit, donant lloc al Comitè de la Conferència Socialista Internacional (Committee of the International Socialist Conference, COMISCO). En el marc d'aquestes primerenques estructures es van cultivant les tesis socialdemòcrates —llibertat política, democràcia econòmica i progrés social— les quals queden recollides en la **Declaració de la 2a Internacional Socialista** aprovada al Congrés Socialista de Frankfurt de 1951, acte fundacional de l'actual **Internacional Socialista**, entesa com a reconstitució de la Internacional Obrera i Socialista i hereva de la Segona Internacional. El Moviment Socialista de Catalunya (MSC), fundat el 1945 per exdirigents de la USC com Serra i Moret i del Partit Obrer d'Unificació Marxista (POUM) com Josep Rovira (1902-1968), s'adhereix als principis de la Internacional Socialista i malda per ser reconegut per aquesta.

Dins d'aquest procés, el 1959 al Congrés de Bad Godesberg, l'SPD abandona els principis del marxisme. A partir d'aleshores, el seu objectiu és la

defensa de la batejada com a «economia social de mercat», que impulsí la creació i manteniment de l'estat del benestar, en què l'estat, mitjançant la seva política tributària, redistribueix la riquesa i alhora assegura determinats serveis i prestacions universals a la ciutadania. El lideratge del SPD arrossega els partits socialistes europeus que restaven fidels al marxisme, el qual van abandonant tot assumint el socialisme democràtic com la seva doctrina bàsica.

D'aquesta manera, s'inicia l'època daurada de la socialdemocràcia amb el govern de partits socialistes als principals estats europeus durant les dècades de 1960 i 1970 que consoliden l'extensió de l'estat del benestar al món occidental: Harold Wilson (1916-1995) al Regne Unit; Willy Brandt (1913-1992) a Alemanya; Bruno Kreisky (1911-1990) a Àustria; Olof Palme (1927-1986) a Suècia; François Mitterrand (1916-1996) a l'Estat francès... Aquesta etapa d'hegemonia també queda palesa amb la composició del Parlament Europeu, on el grup parlamentari socialdemòcrata és la força majoritària durant vint anys, encadenant quatre victòries des de les primeres eleccions del 1979.

En paral·lel, la Internacional Socialista s'involucra en la promoció de la democràcia al món col·laborant, per exemple, en la consolidació de partits socialdemòcrates en països que surten de dictadures militars com Portugal, Grècia o l'Estat espanyol. Aquesta dinàmica també es reproduïx especialment a Àfrica i Amèrica Llatina, fet que ajuda a la Internacional Socialista a estendre's fora d'Europa i incorporar referents de la lluita a favor dels drets civils i polítics i per l'emancipació de les classes populars com per exemple el sud-africà Congrés Nacional Africà (African National Congress, ANC) de Nelson Mandela (1918-2013).

En aquest procés de promoció de la democràcia al món hi juga un paper destacat la Fundació Friedrich Ebert (Friedrich Ebert Stiftung, FES), vinculada a l'SPD, la qual des del seu naixement el 1925 treballa per estendre i enfortir les llibertats democràtiques i la igualtat social a través de programes educatius pels més desfavorits i accions formatives específiques per preparar a la militància socialdemòcrata. Actualment, la FES desenvolupa

projectes a més de cent països, essent una de les organitzacions socialdemòcrates amb més presència global.

A Catalunya, en el marc de la transició a la democràcia, el 1974, es funda el Reagrupament Socialista i Democràtic de Catalunya (RSDC), plataforma embrionària d'un futur partit que havia d'unificar totes les organitzacions de la socialdemocràcia catalana. El RSDC, liderat per Josep Pallach (1920-1977) del MSC, Heribert Barrera (1917-2011) d'Esquerra Republicana i Josep Verde i Aldea (1928) de grups del socialisme cristià, assumeix en el seu document fundacional els Principis de la Internacional Socialista.

Malgrat la coincidència ideològica i programàtica, Pallach i Barrera advoquen per estratègies diferents: mentre el MSC vol crear un únic partit socialdemòcrata català que tingui l'aval de la Internacional Socialista, Esquerra no vol dissoldre unes sigles que entronquen directament amb el llegat de la Generalitat republicana i es reivindica com la versió autòctona de la socialdemocràcia. A partir de 1976 Esquerra reprèn el seu camí en solitari i el RSDC es transforma en partit, el PSC-Reagrupament (PSC-R), el qual s'adhereix als Principis de la Internacional Socialista i intenta, sense èxit, ser reconegut per aquesta.

El 1977, el fracàs de l'intent d'entrar a la Internacional Socialista, la prematura mort de Pallach i la victòria a Catalunya a les primeres eleccions al Congrés de Diputats després de la fi del franquisme de la coalició Socialistes de Catalunya —formada pel Partit Socialista de Catalunya – Congrés (PSC-C) i la Federació Catalana del PSOE— deixen molt tocat el PSC-R. D'aquesta manera, el 1978 es fusiona amb el PSC-C i amb la Federació Catalana del PSOE, fundant el Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC-PSOE), el qual, conjuntament amb el Partit Socialista del País Valencià (PSPV-PSOE) i el Partit Socialista de les Illes Balears (PSIB-PSOE), són els partits majoritaris de la socialdemocràcia dels Països Catalans des de la transició.

A finals de la dècada de 1980, davant la creixent influència de les tesis neoliberals —personificades en els lideratges de Ronald Reagan (1911-2004)

i Margaret Thatcher (1924-2013)—, el nou món que es configura amb la caiguda del Mur de Berlín i l'enfonsament del bloc soviètic, la Internacional Socialista promou una actualització dels seus principis bàsics. Amb aquesta voluntat, en el marc del congrés celebrat a Estocolm el 1989, s'aprova la ***Declaració de Principis de la Internacional Socialista***, text que reivindicava els eixos originals de la socialdemocràcia i alhora afronta nous reptes com la globalització, les desigualtats entre Nord i Sud i el repte mediamèdia.

Actualment la Internacional Socialista agrupa prop de 150 partits polítics i organitzacions de tots els continents, que s'autodefineixen com a socialdemòcrates, socialistes o laboristes. L'única organització dels Països Catalans que en forma part és el Partit Socialdemòcrata d'Andorra, fundat el 2000, que n'és membre de ple dret.

Tot i el pes polític que manté i, sobretot, el capital simbòlic acumulat, avui la Internacional Socialista viu un moment difícil, havent de fer front a crítiques com la petrificació del seu projecte o la presència de partits amb estàndards socialdemòcrates dubtosos. Fruit d'aquesta situació, l'SPD impulsa el 2013 la creació de l'Aliança Progressista, la qual, a part de la majoria de partits de la Internacional Socialista d'inqüestionable tradició democràtica, incorpora formacions que no vénen de la família socialdemòcrata com per exemple el nord-americà Partit Demòcrata (Democratic Party), el bolivià Moviment al Socialisme (Movimiento al Socialismo, MAS) o el brasiler Partit dels Treballadors (Partido dos Trabalhadores, PT) en un intent d'ampliar les fronteres tradicionals de la Internacional Socialista i revitalitzar la coordinació dels partits progressistes a nivell internacional.

Finalment, la tradició socialdemòcrata catalana ha iniciat un nou procés de confluència com el que es produeix amb èxit a la dècada de 1930 amb la coalició entre Esquerra Republicana i la USC. Així, a partir que el dret a decidir s'ha situat com a denominador comú de les diferents tradicions del catalanisme, s'inicia una recomposició de l'espai socialdemòcrata català en clau sobiranista a l'entorn d'Esquerra Republicana.

D'aquesta manera, Esquerra Republicana coaligada amb formacions sorgides del PSC com Nova Esquerra Catalana (NECat) i l'associació Socialisme Catalunya i Llibertat guanya les eleccions al Parlament Europeu de 2014. Una col·laboració exitosa que es reproduïx en les eleccions municipals de 2015 on de les 715 candidatures d'Esquerra Republicana al Principat —794 als Països Catalans— en un centenar de poblacions es presenta amb socialistes sobiranistes com Avancem, Moviment d'Esquerres —fundat per la fusió de NECat i Moviment Catalunya— i Socialisme Catalunya i Llibertat. Es forja així un procés de confluència sota el compromís de treballar per la construcció d'una República catalana nacionalment lliure i socialment justa que situa a Esquerra Republicana com a segona força municipal per primera vegada en la història recent de Catalunya.

Més informació

Internacional Socialista

www.socialistinternational.org

Aliança Progressista

www.progressive-alliance.info

**DECLARACIÓ
DE LA 2A
INTERNACIONAL
SOCIALISTA**

FRANKFURT 1951

1. Des de fa més d'un segle, el capitalisme, alhora que ha desenvolupat immenses forces productives, ha privat els treballadors de tota influència en la producció, ha fet prevaler el dret de la propietat sobre els Drets de l'Home, ha creat una nova classe d'assalariats mancats de drets socials i de béns propis, ha fet més aguda la lluita de classes.

Encara que el món té recursos suficients per a poder assegurar a tothom una vida decent, el capitalisme no ha estat capaç de satisfer les necessitats més elementals de la població mundial. No ha pogut ni ha sabut evitar les crisis devastadores ni els autors innombrables i endèmics. No ha fet sinó augmentar la inseguretat social i accentuar els contrastos entre pobres i rics. Ha menat l'expansionisme imperialista a l'explotació colonial, amb la qual cosa ha agreujat els conflictes entre els grups ètnics. En molts països el capitalisme ha contribuït, sota la forma del feixisme i del nazisme, a ressuscitar la barbàrie coneguda altres temps.

2. El Socialisme nasqué a Europa com a moviment de protesta contra els mals que comporta la societat capitalista. Pel fet que els assalariats foren les primeres víctimes del capitalisme, el Socialisme començà a desenvolupar-se entre masses assalariades. Avui, hi ha, a més, molts altres ciutadans —treballadors de la terra, treballadors de la mar, artesans, comerciants, funcionaris, gent de professions liberals, professors i savis— convençuts igualment que l'esdevenidor pertany al Socialisme. El Socialisme fa una crida a tothom qui cregui en la necessitat d'abolir l'explotació de l'home per l'home.

3. El Socialisme vol alliberar els pobles del jou imposat per la minoria que posseeix o controla els mitjans de producció. Vol que els poders econòmics estiguin a mans del poble, vol crear una comunitat en la qual els homes lliures treballaran junts en condicions d'igualtat.
4. El Socialisme és una força poderosa a tot el món. Ha superat l'etapa de propaganda i ha entrat en la de les realitzacions. En alguns països s'han establert ja les bases d'una societat socialista. En aquests països, els mals del capitalisme van desapareixent i la comunitat es desenvolupa amb un vigor nou. Els principis del Socialisme demostren, en l'acció, el seu valor creador.
5. En molts països el capitalisme és substituït per un règim econòmic en el qual la intervenció de l'estat i la possessió col·lectiva dels mitjans de producció limiten el poder del capital privat. Com més va més nombroses són les masses que reconeixen la necessitat d'una planificació econòmica. Els principis de la seguretat social i de la democràcia econòmica guanyen terreny. Tot això és, en gran part, fruit de la lluita que durant molts anys han dut a terme el Socialisme i el sindicalisme. Allà on el Socialisme té força hi ha hagut progressos considerables en la instauració d'un nou ordre social.
6. Durant aquests darrers anys els pobles dels països poc desenvolupats econòmicament han trobat en el Socialisme una arma per lluitar per la llibertat nacional i per unes condicions millors de vida. En aquests països, pressionats per diferents circumstàncies, el socialisme democràtic s'ha desenvolupat sota formes diverses. El Socialisme internacional lluita contra formes parasitàries de l'explotació colonialista del capital estranger. Lluita per instaurar la democràcia política i econòmica, per millorar les condicions de vida de les masses populars mitjançant la reforma agrària i la industrialització, mitjançant l'extensió de la propietat

col·lectiva i el desenvolupament de les cooperatives de producció i de consum.

7. Alhora que el Socialisme progressa per tot el món, han sorgit noves forces que constitueixen una amenaça per a l'evolució vers la llibertat i la justícia social. Des de la revolució bolxevic russa el comunisme ha dividit el moviment internacional dels treballadors, amb la qual cosa ha fet retardar molts anys i en molts països la realització del Socialisme.
8. El comunisme reclama per a ell les tradicions socialistes, cosa molt allunyada de la veritat; les ha desfigurades de tal manera que ningú no pot reconèixer-les. El comunisme s'ha convertit en un dogma rígid, incompatible amb l'esperit crític del marxisme.
9. Els socialistes volen assegurar la llibertat i la justícia social amb l'abolició de les classes i del règim capitalista; els comunistes, en canvi, malden per agreujar l'antagonisme de classe, amb la finalitat exclusiva d'implantar la dictadura del partit únic.
10. El moviment internacional comunista és l'instrument d'un nou imperialisme: allà on ha pres el poder ha suprimit la llibertat i tota possibilitat de recuperar-la. Descansa sobre una burocràcia militar i en una policia terrorista. Amb la creació d'escandaloses diferències de fortunes i privilegis, ha originat una nova societat de classes. El «treball forçat» constitueix un factor important de la seva economia.
11. El Socialisme és un moviment internacional que no exigeix cap uniformitat rígida en les concepcions. Els socialistes, tant els que fonamenten les seves conviccions en el marxisme o en altres mètodes d'anàlisi de la societat com els que s'inspiren en principis religiosos o humanitaris, tots lluiten per una mateixa finalitat: per un sistema de justícia social, per una vida millor, per la llibertat i per la pau.

12. El desenvolupament de la ciència i de la tècnica ha donat a la humanitat la possibilitat de destruir-se ella mateixa o d'assegurar el millorament progressiu del seu benestar. Per això, la producció no pot ser sotmesa al lliure joc de les forces econòmiques. Ha de ser planificada. Aquesta planificació ha de respectar els drets de la persona humana. La llibertat i la planificació són objectius del socialisme, tant en l'àrea nacional com en la internacional.

13. La implantació del Socialisme no es farà pas d'una manera automàtica; la seva realització exigeix l'esforç de tots els seus partidaris. En contra del que s'esdevé en els sistemes totalitaris, el socialisme democràtic no reserva ni imposa al poble un paper passiu, ja que només es pot realitzar amb la participació activa del poble. Per això mateix, constitueix la millor forma de democràcia.

I. DEMOCRÀCIA POLÍTICA

1. Els socialistes lluiten per construir una societat nova en la llibertat i amb mitjans democràtics.
2. Sense llibertat no hi ha Socialisme: el Socialisme no es pot realitzar sinó en la democràcia; la democràcia no es pot expandir sinó en el Socialisme.
3. La democràcia és el govern del poble i per al poble, i ha de vetllar per:
 - a) El dret individual a una vida privada protegida contra la intervenció arbitrària de l'estat;
 - b) Les llibertats polítiques, com ara la llibertat de pensament, de creença, d'expressió, d'associació i de reunió, i el dret de vaga;
 - c) La representació del poble mitjançant el sufragi universal, lliure, igual i secret;
 - d) El govern de la majoria i el respecte dels drets de la minoria;
 - e) La igualtat de tots els ciutadans davant la llei, sense considerar-ne el naixement, el sexe, la creença, la llengua o la raça;

- f) L'autonomia cultural per als grups ètnics que tenen una llengua pròpia;
 - g) La independència de la justícia: el dret a un judici públic davant un tribunal competent s'ha de garantir a tot acusat, que no pot ser jutjat sinó en virtut d'una llei.
4. Els socialistes han lluitat sempre a favor del respecte als Drets Humans. La *Declaració Universal dels Drets de l'Home*, adoptada per l'Assemblea general de les Nacions Unides, s'ha de posar en pràctica a tots els països.
 5. La democràcia implica el dret a l'existència de diversos partits i el dret a l'oposició. La democràcia té, tanmateix, el dret i el deure de protegir-se contra aquells que abusen de les possibilitats que els ofereix amb la finalitat de destruir-la. La defensa de la democràcia política és de vital interès per als treballadors. La seva salvació condiona la realització de la democràcia econòmica i social.
 6. Una política inspirada en la salvaguarda dels interessos capitalistes no pot desenvolupar ni unificar les forces populars necessàries per a la defensa de la democràcia contra els atacs totalitaris. La democràcia només pot ser defensada amb l'ajut actiu dels treballadors, la sort dels quals va lligada al seu manteniment.
 7. Els socialistes es declaren solidaris de tots els pobles sotmesos per la dictadura —sigui feixista o comunista— en els seus esforços per reconquerir la llibertat.
 8. La dictadura, arreu on s'estableixi, és una amenaça a la llibertat de totes les nacions i, per tant, a la pau del món. Tota l'explotació

de l'home exercida pel treball forçat o per la violació dels drets elementals de l'individu, ja sigui feta en profit del capital privat o en nom d'una dictadura política, és una amenaça al nivell material i moral de tots els pobles.

II. DEMOCRÀCIA ECONÒMICA

1. El Socialisme vol abolir el règim capitalista i substituir-lo per una societat econòmica en què l'interès col·lectiu predomini sobre l'afany de lucre. Els objectius econòmics immediats de la política socialista són la plena ocupació dels treballadors, l'augment de la producció, la millora del nivell de vida, la seguretat social i una més justa distribució de les rendes i els béns.
2. Per a assolir aquests objectius, cal planificar la producció en interès de tot el poble. Aquesta planificació és incompatible amb la concentració del poder econòmic en mans d'una minoria, i exigeix un eficaç control democràtic de l'economia. El Socialisme democràtic s'oposa tant a l'organització capitalista com a totes les formes de planificació totalitària, que no permeten de posar sota el control de l'autoritat pública la producció ni la justa distribució dels productes del treball.
3. La planificació socialista pot utilitzar diferents mètodes. La importància del sector de la propietat pública i l'extensió de la planificació són fixats per l'estructura particular dels diversos països.
4. La propietat col·lectiva pot ser instaurada per la nacionalització dels cartels i altres formes d'empreses capitalistes privades, o bé per la creació d'empreses d'interès públic, regionals i municipals, i també per cooperatives de consum o de producció. Aquestes diverses formes de propietat col·lectiva no són un fi en elles mateixes.

xes. Han de servir d'instrument que permeti de sotmetre al domini públic les indústries tècnicament endarrerides i impedir l'explotació del poble pels monopolis i els cartels del capitalisme privat.

5. La planificació socialista no exigeix la col·lectivització de tots els mitjans de producció. És compatible amb l'existència de la propietat privada en certs sectors importants, com l'agricultura, l'artesania o el comerç al detall i les petites o mitjanes indústries. L'estat ha d'impedir a les empreses privades abusar del seu poder, i ha de vetllar perquè augmenti la seva producció dins el quadre de la planificació general en profit de la col·lectivitat.
6. Els sindicats i les organitzacions de productors i consumidors —factors indispensables en una societat democràtica— no ha de degenerar mai en instruments d'una burocràcia centralitzada o d'un sistema corporatiu. Aquests organismes econòmics han de participar en l'elaboració de la política econòmica amb un respecte absolut a les prerrogatives constitucionals de la representació parlamentària.
7. La planificació socialista no significa pas que totes les decisions en l'ordre econòmic hagin de ser preses pel govern o per les autoritats centrals. El poder econòmic ha de ser descentralitzat en la mesura que sigui compatible amb el fi de la planificació.
8. Els ciutadans han de participar, a títol personal i mitjançant les seves organitzacions, en el procés de producció, i així evitar el naixement d'una burocràcia privada o d'estat. La participació democràtica dels treballadors en la direcció de les indústries ha de ser garantida.
9. El Socialisme democràtic vol eixamplar la llibertat individual damunt la base d'una seguretat econòmica i social i mitjançant el desenvolupament continuat del benestar.

III. DEMOCRÀCIA SOCIAL I PROGRÉS CULTURAL

1. El principal motor del capitalisme és el lucre privat; el del Socialisme, satisfer les necessitats humanes.
2. La renda nacional ha de ser repartida, en primer lloc, en funció de les necessitats humanes més elementals, sense que l'individu no estigui mai desvinculat de l'obligació de contribuir, segons les seves capacitats, a l'esforç de producció. Els socialistes consideren com a profundament justa la reivindicació obrera de la remuneració equitativa del treball. Creuen, a més, que hi ha uns altres estimulants per al treball, com la satisfacció de l'obra ben feta, la solidaritat i l'esperit professionals, que poden ser desenvolupats si els homes compleixen les seves activitats en interès comú.
3. El Socialisme defensa no solament els drets polítics fonamentals, sinó també els drets econòmics i socials de l'individu. Aquests drets són, entre altres:
 - El dret al treball.
 - El dret a l'assistència mèdica i a l'assistència prenatal i postnatal.
 - El dret al descans per vacances.

- El dret a la seguretat econòmica de la gent gran i en cas d'atur o incapacitat per a treballar.
 - El dret a la protecció dels infants i el de la joventut a una educació segons les capacitats individuals.
 - El dret a una vida decorosa.
4. Els socialistes lluiten per l'abolició de totes les discriminacions legals, socials, econòmiques i polítiques que hi ha entre l'home i la dona, entre categories socials, entre la ciutat i el camp, entre les regions i entre els grups ètnics.
 5. El Socialisme aspira a anar més enllà de l'establiment d'un nou ordre econòmic i social. El progrés econòmic té la seva profunda justificació moral en la mesura que serveix a l'emancipació i l'expansió de la persona humana.
 6. El Socialisme democràtic s'oposa al capitalisme no solament per la seva incapacitat econòmica i l'opressió material amb què sotmet les masses, sinó, abans de tot, perquè els fereix el seu sentiment de justícia. I s'oposa a totes les formes de totalitarisme que constitueixen un ultratge a la dignitat humana.
 7. El Socialisme democràtic lluita per alliberar els homes de la por i de la inquietud, inseparables de la inseguretat econòmica i política en totes les seves formes. Aquest alliberament obrirà la via al lliure desenvolupament espiritual d'homes conscients de les responsabilitats i a l'evolució cultural de la seva personalitat. El Socialisme democràtic és un factor potent en aquest desenvolupament cultural.

8. El Socialisme vol posar a disposició dels homes els mitjans que els permetin assolir una cultura més alta. Vol donar suport a totes les aspiracions i estimular les creacions de l'esperit humà. Els tressors de l'art i de la ciència han de ser assequibles a tothom.

IV. DEMOCRÀCIA INTERNACIONAL

1. El moviment socialista és, des del naixement, un moviment internacional.
2. El Socialisme democràtic és internacional, perquè aspira a alliberar la humanitat de qualsevol servitud econòmica, espiritual o política.
3. El Socialisme democràtic és internacional, perquè considera que cap nació no pot resoldre aïlladament els propis problemes econòmics i socials.
4. El principi de sobirania nacional il·limitada ha de ser anul·lat.
5. El nou ordre mundial pel qual lluitem els socialistes no es pot desenvolupar plenament ni pacíficament sinó per la cooperació lliurement consentida entre les nacions, que exigeix l'establiment d'una democràcia internacional que garanteixi la llibertat dels pobles i el respecte als Drets de l'Home.
6. El Socialisme democràtic considera la creació de l'ONU com un pas important cap a l'establiment d'una comunitat internacional i reclama l'estricta aplicació dels principis de la Carta.
7. El Socialisme democràtic refusa qualsevol forma d'imperialisme. Combat l'opressió i l'explotació d'un poble per un altre.

8. No n'hi ha prou d'oposar-se a l'imperialisme. Hi ha extenses superfícies del món que viuen, encara, en la misèria més profunda, en la ignorància i en la malaltia. La misèria d'una part del món amenaça la prosperitat de les altres parts. La misèria constitueix un obstacle per al desenvolupament de la democràcia. La democràcia, la prosperitat i la pau exigeixen una redistribució de les riqueses mundials i un augment de la productivitat de les regions econòmicament poc desenvolupades. És interès de tots els pobles elevar el nivell de vida d'aquestes zones. El Socialisme democràtic ha d'inspirar el desenvolupament econòmic, social i cultural d'aquestes regions, a fi que no siguin víctimes de noves formes d'opressió.
9. El Socialisme democràtic considera el manteniment de la pau mundial com la tasca més urgent de la nostra època. La pau no pot ser assegurada sinó per un sistema de seguretat col·lectiva. Aquest sistema crearà les condicions d'un desarmament mundial.
10. La lluita per la salvaguarda de la pau és inseparable de la lluita per la llibertat. Les amenaces que pesen damunt la independència dels pobles constitueixen la causa directa dels perills de guerra de la nostra època. Els socialistes lluiten per un món de pau i llibertat, per un món en què l'explotació i l'esclavitud de l'home per l'home i dels pobles pels pobles serà bandejada, per un món en què l'expansió de la persona humana ha d'engendrar el desenvolupament fructífer de tota la humanitat.

En la lluita pels objectius suprems, els socialistes fan una crida a tots els treballadors.

**DECLARACIÓ
DE PRINCIPIS
DE LA
INTERNACIONAL
SOCIALISTA**

ESTOCOLM 1989

I. EL CANVI GLOBAL I LES PERSPECTIVES FUTURES

1. La idea del socialisme ha captat la imaginació de moltes persones arreu del món, ha estimulat moviments polítics encertats, ha millorat decisivament les vides de treballadors i treballadores, i ha contribuït a modelar el segle xx.

Ara bé, la satisfacció, tot i que justificada, per la realització de molts dels nostres objectius no ens hauria d'impedir reconèixer clarament els perills i els problemes actuals. Som conscients que se'ns presenten comeses fonamentals que només podrem superar mitjançant una acció comuna, ja que la subsistència de l'ésser humà depèn cada vegada més de l'esforç conjunt d'homes i dones de tot el món.

2. Els canvis actuals, tant econòmics com tecnològics, polítics i socials, reflecteixen una transformació profunda del nostre món. La qüestió fonamental amb què ara ens enfrontem no és si hi haurà canvis en els propers anys, sinó qui els controlarà i com. La resposta socialista és inequívoca. Són els homes i les dones del món que haurien d'exercir el control de tots els aspectes de la vida, siguin polítics, socials o econòmics, mitjançant una democràcia més avançada. La democràcia política és, pels socialistes, la condició prèvia i el marc necessaris per a la resta de drets i llibertats.

3. Tots els pobles del món haurien d'estar implicats en el procés de la transformació de les nostres societats i en el foment d'una nova esperança per a la humanitat. La Internacional Socialista exhorta tots els homes i dones compromesos amb la pau i el progrés a treballar junts per traduir aquesta esperança en realitat.

4. El repte del canvi global obre possibilitats enormes:
 - La internalització de l'economia i l'accés extens a la informació i a les noves tecnologies poden, si es menen per un control democràtic, aportar una base per una societat mundial millor disposada a la cooperació. Queda clar que la família mundial ja no és un somni utòpic, sinó cada vegada més una necessitat pràctica.

 - La revolució tecnològica pot i ha d'emprar-se per conservar el medi ambient, crear nova ocupació i proporcionar el vehicle per alliberar les persones de la feina rutinària, més que no pas imposar, de forma despietada, una atur indesitjat.

 - D'acord amb unes estructures apropiades i humanes, la llibertat, la igualtat, la seguretat i la prosperitat es poden atènyer dins del marc d'una societat mundial democràtica.

5. Ara bé, moltes de les tendències actuals donen lloc a amenaces sense precedent:
 - La proliferació de les tecnologies de destrucció porta a un equilibri precari de terror en el qual hi ha insuficients garanties de seguretat per a la humanitat.

 - Les condicions físiques per a la vida del planeta es veuen amenaçades per una expansió urbana i industrial descontrolada,

la degradació de la biosfera i l'explotació irracional dels recursos essencials.

— La fam i la mort amenacen regions i comunitats senceres en el Sud, tot i que el món disposi de suficients recursos naturals i tècnics per alimentar-se.

6. Aquesta transformació de les estructures socials i econòmiques és, com a mínim, tan dramàtica i transcendental com la transició de la no-intervenció al capitalisme i colonialisme d'abans de la Primera Guerra Mundial. El cost social d'aquestes transformacions —atur, declivi regional, aniquilació de comunitats— ha afectat no només els molt pobres, sinó també els homes i dones treballadors en general.
7. El progrés ràpid d'internalització i d'interdependència de l'economia mundial ha provocat contradiccions a les institucions polítiques, socials i nacionals existents. Aquesta fissura entre una economia internacional i unes estructures polítiques insuficients ha estat un factor que ha contribuït a la pobresa i al subdesenvolupament del Sud, a més de l'atur massiu i les noves formes de pobresa a moltes regions del Nord.
8. Des de la Segona Guerra Mundial s'ha fet un gran progrés en moltes àrees importants com la descolonització, el creixement de l'estat del benestar i, més recentment, el desarmament, en el qual s'han pres uns primers passos esperançadors. Ara bé, romanen certes injustícies seculars. Els drets humans encara es violen, abunda la discriminació racial i de gènere, i les oportunitats encara es determinen per la regió i la classe social en què es neix.
9. Davant d'aquestes qüestions crucials, la Internacional Socialista reafirma les seves creences fonamentals. Està compromesa, com sempre, amb la democratització a escala global del les es-

tructures econòmiques, socials i polítiques. Els mateixos principis i compromisos que sempre ha defensat el socialisme, s'han d'assolir en un món que ha canviat radicalment des de la *Declaració de Frankfurt*, de 1951.

10. La Internacional Socialista fou fundada fa cent anys amb l'objectiu de coordinar la lluita dels moviments socialistes democràtics arreu a favor de la justícia social, la dignitat humana i la democràcia. Va unir partits i organitzacions de diferents tradicions que compartien un objectiu comú: el socialisme democràtic. Durant totes les seves històries, els partits socialistes, socialdemòcrates i laboristes han representat els mateixos valors i principis.
11. Avui, la Internacional Socialista combina la seva lluita per la llibertat, la justícia i la solidaritat amb un profund compromís amb la pau, la defensa del medi ambient i el desenvolupament del Sud. Totes aquestes qüestions necessiten respostes comunes. Amb aquesta finalitat, la Internacional Socialista cerca el suport de tots aquells que comparteixen els seus valors i compromisos.

II. PRINCIPIS

La llibertat, la justícia i la solidaritat

12. El socialisme democràtic és un moviment internacional per la llibertat, la justícia social i la solidaritat. El seu objectiu és atènyer un món en pau, en el qual es pot donar rellevància a aquests valors i on cada individu pot viure una vida significativa, amb un desenvolupament íntegre de la seva personalitat i de les seves facultats, amb la garantia d'uns drets civils en el marc democràtic de la societat.

13. La llibertat és producte de l'esforç individual i cooperatiu —les dues facetes formen part d'un únic procés. Cada persona té dret a ser lliure de la coerció política, i també ha de tenir la màxima oportunitat de poder lluitar pels seus objectius individuals i de realitzar-se en tot el seu potencial personal. Però això només serà possible si la humanitat sencera té èxit en la seva llarga lluita per manar la seva història i assegurar que cap persona, classe, sexe, religió o raça, no esdevingui la fàmula d'altres.

14. Justícia i igualtat. La justícia significa la fi de tota discriminació contra els individus, així com la igualtat en drets i oportunitats. Exigeix el desgreuge de les desigualtats físiques, mentals i socials, i l'absència de dependència en els propietaris dels medis de producció i en els detentors del poder polític.

La igualtat és l'expressió del valor igual de tot ésser humà i és la condició prèvia del lliure desenvolupament de la personalitat

humana. La igualtat econòmica, social i cultural bàsica és essencial per a la diversitat individual i el progrés social.

La llibertat i la igualtat no són contradictòries. La igualtat és la condició necessària per al desenvolupament de la personalitat individual. La igualtat i la llibertat personal són inseparables.

15. La solidaritat és integradora i universal. És l'expressió pràctica de la humanitat comuna i el sentit de compassió amb les víctimes de la injustícia. La solidaritat és degudament emfatitzada i celebrada per totes les tradicions humanistes més importants. En aquesta època d'interdependència sense precedents entre els individus i les nacions, la solidaritat adquireix un significat major, ja que és imperatiu per a la subsistència de la humanitat.
16. Els socialistes democràtics donen una importància igual a tots aquests principis fonamentals. Són interdependents. Cada un és condicionant de l'altre. A diferència d'aquesta visió, els liberals i els conservadors atorguen l'èmfasi principal en la llibertat individual a costa de la justícia i la solidaritat, mentre que els comunistes afirmen aconseguir la igualtat i la solidaritat, però a costa de la llibertat.

La democràcia i els drets humans

17. La idea de la democràcia es basa en els principis de la llibertat i la igualtat. Per tant, la igualtat de drets entre homes i dones—no només teòrica, sinó també pràctica, al treball, a la família i a totes les branques de la vida social—formen part del concepte socialista de la societat.
18. Els socialistes demòcrates pugnen per l'assoliment de la igualtat de drets de totes les races, dels grups ètnics, de les nacions i de les denominacions religioses. Aquests drets es qüestionen perillosament avui a moltes regions del món.

19. Les formes de la democràcia poden variar, és clar. Ara bé, només es pot parlar de democràcia si les persones tenen la possibilitat de triar lliurement entre diverses alternatives polítiques dins del marc d'unes eleccions lliures, si existeix la possibilitat de canviar de govern per mitjans pacífics basats en la voluntat lliure del poble, si es garanteixen els drets dels individus i de les minories, i si existeix un sistema judicial independent basat en el dret aplicat de forma imparcial a tots els ciutadans i ciutadanes. La democràcia política és un element indispensable d'una societat socialista. El socialisme democràtic és un procés continu de democratització social i econòmica i d'una justícia social creixent.
20. Els drets individuals són fonamentals per als valors del socialisme. La democràcia i els drets humans són també substancials per al poder popular, i són el mecanisme indispensable pel qual el poble pot controlar les estructures econòmiques que durant tant de temps l'ha dominat. Sense la democràcia les polítiques socials no poden encobrir el caràcter dictatorial d'un govern.
21. No hi pot haver cap dubte que les diferents cultures desenvoluparan les seves pròpies formes institucionals de democràcia. Però independentment de la forma que prengui la democràcia —sigui nacional o internacional— ha de proporcionar plens drets per als individus i per a les opinions minoritàries organitzades. Pels socialistes, la democràcia és, per la seva pròpia naturalesa, pluralista i aquesta proporciona la màxima garantia de la seva vitalitat i creativitat.
22. La llibertat davant els governs arbitraris i dictatorials és essencial. Constitueix la condició prèvia per la qual els pobles i les societats poden crear un món nou i millor de pau i cooperació internacional —un món en el qual els destins polítics, econòmics i socials siguin determinats democràticament.

La naturalesa del socialisme

23. Els socialistes democràtics han atès la definició d'aquests valors per moltes vies diverses. Tenen el seu origen en el moviment laboralista, en els moviments d'alliberament popular, en les tradicions culturals d'assistència mútua, i en la solidaritat comunal a moltes parts del món. També han après de les diverses tradicions humanistes del món.

Però, tot i que hi hagi diferències entre les seves cultures i ideologies, tots els socialistes estan units en la seva visió d'una societat mundial pacífica i democràtica que uneixi la llibertat, la justícia i la solidaritat.

24. Les lluites nacionals pel socialisme democràtic en els propers anys mostraran dissimilituds polítiques i divergències en les disposicions legislatives. Aquestes reflectiran les històries diferents i la pluralitat en les diverses societats. Els socialistes no pretenen pas disposar del pla definitiu d'una societat final i fixada que no es pugui canviar, reformar o desenvolupar més. En un moviment compromès amb l'autodeterminació democràtica sempre hi haurà lloc per a la creativitat, ja que tot poble i cada generació ha d'establir els seus propis objectius.

25. A més de tots els principis que guien qualsevol socialista democràtic, existeix un clar consens entre els socialistes sobre els valors fonamentals. Per damunt de tota diversitat, existeix un terreny comú on la democràcia i els drets humans no són simplement uns mitjans polítics per uns fins socialistes, sinó que són la substància mateixa d'aquests fins —una economia i una societat democràtiques.

26. La llibertat individual i els drets bàsics en la societat són les condicions prèvies de la dignitat humana per a tots. Aquests drets no es poden substituir entre ells, ni tampoc no han d'emprar-se

en contraposició els uns dels altres. Els socialistes protegeixen els drets inalienables a la vida i a la integritat física, a la llibertat de consciència i d'expressió d'opinió, a la llibertat d'associació i a la protecció contra la tortura i el tracte degradant. Els socialistes estan compromesos amb l'eradicació de la fam i la penúria, i amb aconseguir una seguretat social autèntica i el dret al treball.

27. El socialisme democràtic també significa la democràcia cultural. Ha d'existir la igualtat de drets i oportunitats per a les diferents cultures dins cada societat, a més d'una igualtat d'accés de tot-hom al patrimoni cultural nacional i universal.

III. LA PAU

La pau: un valor bàsic

28. La pau és la condició prèvia per a totes les nostres aspiracions. És el valor bàsic d'interès comú per a tot sistema polític i és necessària per a la societat humana. La guerra destrueix la vida humana i les bases del desenvolupament social. L'holocaust nuclear podria significar la fi de la vida humana, tal com la coneixem actualment.
29. La pau duradora no es pot garantir mitjançant la dissuasió nuclear, ni amb una cursa armamentista de forces convencionals. Per tant, són imperatius el desarmament i uns nous models de seguretat comuna.
30. El que és essencial ara és l'assoliment no només d'una estabilitat militar al nivell menor de sistemes d'armes defensives, sinó també d'un clima de confiança política mútua. Aquest clima es pot desenvolupar mitjançant la cooperació en projectes de futur comuns, i amb un nou èmfasi en la competència pacífica entre societats amb estructures polítiques, econòmiques i socials diferenciades.
31. La pau és més que l'absència de la guerra. No es pot basar en el temor o en l'efímera bona voluntat entre les superpotències. Les causes econòmiques i socials fonamentals dels conflictes internacionals han d'abolir-se mitjançant la justícia universal i la creació de noves institucions per a la resolució pacífica de conflictes arreu del món.

32. L'establiment d'un Nou Ordre econòmic i polític internacional és una contribució essencial a la pau. Aquest ordre hauria d'implacar el respecte per la sobirania nacional i el dret a l'autogovern nacional, la resolució negociada de conflictes i la suspensió del subministrament d'armes a les parts en conflicte. Hi ha d'haver uns sistemes, tant globals com regionals, per la cooperació i la resolució pacífica de conflictes en tot el món. Aquests podrien menar-se per l'acció de l'ONU, i complementarien els acords entre les superpotències.
33. La pau és una necessitat també dins dels països. Les vies de resolució violenta dels conflictes destrueixen les oportunitats de desenvolupament i els drets humans. S'ha d'intensificar l'educació per la pau i el desarmament.
34. La militarització de les relacions entre països del Sud ha esdevingut una amenaça greu per al futur de la humanitat, així com ho són les tensions entre Est i Oest. En alguns casos, els països més poderosos, amb la seva tendència a globalitzar els conflictes, s'han embrancat en lluites per la delegació entre països del Sud. En altres casos, els traficants d'armes, tant de l'Oest com de l'Est, han contribuït a elevar el grau de violència en el Sud a mesura que pugnaven per beneficis o interessos polítics. És innegable el fet que totes les guerres de les quatre dècades passades s'han fet en aquestes regions del món. S'han d'eliminar les causes de conflicte en el Sud, siguin socials, econòmiques o d'altres tipus.

Iniciatives per la pau

35. Els socialistes democràtics rebutgen un ordre mundial en el qual existeix una pau armada entre Est i Oest, però amb un bany de sang continu en els països en vies de desenvolupament. Els esforços de pacificació han de centrar-se a acabar amb aquests enfrontaments. Europa té un paper únic en aquest procés. Durant dècades ha estat l'escenari de conflicte armat més ver-

semblant entre Est i Oest. Ara, Europa pot esdevenir l'àrea en la qual pot créixer la confiança mútua i la moderació.

36. Les iniciatives de pau necessiten la cooperació entre els sistemes socioeconòmics i les nacions en projectes per forjar la confiança i el desarmament, la justícia en el Sud i la protecció de la biosfera del planeta, i a la vegada cal que s'involucrin en una competència pacífica en els camps de la creació de la riquesa, del benestar i de la solidaritat. Les societats haurien d'estar disposades a aprendre mútuament. Ha d'esdevenir la norma que els diversos sistemes comerciïn, negociïn i treballin conjuntament. Hauria d'existir un lloc per a un intercanvi sincer i obert, particularment on estan en joc els drets humans i la pau.
37. La cooperació entre Est i Oest en la lluita comú per reduir la bretxa entre Nord i Sud i per la protecció del medi ambient és, potser, l'àrea de major potencial d'acció fructífera per generar la solidaritat humana, independentment de les fronteres i els blocs.

IV. NORD I SUD

La globalització

38. Les dècades recents s'han caracteritzat per una internalització o globalització creixents. Les sacsejades per les fluctuacions del preu del petroli, dels canvis de moneda o de les cotitzacions borsàries es transmeten directament entre les economies del món, Nord i Sud. Les noves tecnologies de la informació propaguen una cultura de masses en cada racó del món. Les decisions financeres de les corporacions multinacionals poden tenir conseqüències de gran repercussió d'un dia per l'altre. Els conflictes nacionals i internacionals generen enormes i creixents moviments de refugiats de dimensions continentals i intercontinentals.
39. A més a més, la globalització de l'economia internacional ha fet miques de la divisió bipolar del món que dominava durant l'era de la Guerra Freda. Han sorgit nous poders industrials als països de la conca del Pacífic i, fins als contratemps recents, als països llatinoamericans que s'estaven desenvolupant ràpidament. També existeixen unes potències internacionals com la Xina i el Moviment No Alineat. La interdependència és una realitat. L'establiment d'unes institucions multilaterals, amb uns papers de més rellevància pel Sud sota la tutela de l'ONU, és més important que mai.
40. A nivell global, la crisi econòmica i les polítiques conservadores han portat el retorn de l'atur en massa a moltes economies avançades. Igualment, han tingut un efecte destructiu en molts països pobres. Han esborrat mercats estrangers, han aguditzat la crisi

del deute i han desfet els progressos que s'havien fet, a la vegada que aquests retrocessos al Sud, combinats amb la necessitat de complir amb els pagaments d'uns deutes astronòmics, han tancat uns mercats potencials enormes als països del Nord. Així, el descens dels nivells de vida als països deutors esdevingué un factor generador d'atur als països creditors.

41. Una economia global transformada ha d'incloure els centres de creixement del Sud d'una forma radicalment nova si ha de promocionar el desenvolupament tant del Sud com del Nord. Els programes d'estimulació del desenvolupament econòmic i social al Sud poden i han d'esdevenir un vehicle per a l'estimulació de l'economia mundial general. Aquestes qüestions han de constatar com a parts integrals de les estratègies macroeconòmiques globals.
42. A Àfrica, la continuació del règim de segregació racial a Sud-àfrica no és només un crim contra la majoria del poble d'aquell país, sinó que ha minat l'esforç econòmic dels estats fronterers i ha tingut un impacte negatiu en tot el continent. Aquí, com arreu, la lluita pels drets humans i la democràcia va de la mà amb la batalla per la justícia econòmica i social.
43. L'Àfrica i Amèrica Llatina, en particular, s'enfronten amb un problema de deute insuportable i que impossibilita les inversions i les importacions necessàries per assegurar el desenvolupament i aportar feina a unes poblacions en creixement ràpid. L'acció global per mitigar la càrrega de deute és una condició prèvia per al progrés. Ha de ser un objectiu central en la cooperació Est-Oest per la cerca de la justícia Nord-Sud.

El repte del medi ambient

44. Un dels reptes crítics, fonamentals i de dimensions globals és la crisi mediambiental. Tant al Nord com al Sud, l'equilibri ecològic està amenaçat. Cada any s'exterminen diverses espècies animals i vegetals, i mentre hi ha evidència de la disminució de la capa d'ozó. Al Nord, l'industrialisme irresponsable destrueix les àrees forestals; al Sud, les selves tropicals, tan vitals per a tot el planeta, s'estan encongint a una velocitat alarmant. En els països rics, la contaminació del sòl augmenta. En els països pobres, els deserts envaeixen les àrees poblades. A tot arreu hi ha escassetat d'aigua sanitària.
45. Ja que la destrucció mediambiental s'estén més enllà de les fronteres nacionals, la protecció mediambiental ha de ser internacional. Per tant, és qüestió de mantenir les relacions entre cicles naturals, ja que la protecció ecològica és sempre més econòmica i responsable que la renovació mediambiental. Les solucions millors i més econòmiques a la crisi són aquelles que canvien el marc bàsic de producció i consum perquè, en primer lloc, no es produeixi cap dany mediambiental.
46. Advoquem per un esforç internacional conjunt per substituir tots aquells productes i processos danyosos del medi ambient amb alternatives que realcin la natura. No s'ha de permetre que la transferència tecnològica de Nord a Sud sigui qüestió d'exportar sistemes ecològicament inacceptables o les deixalles tòxiques de les economies riques. S'ha d'encoratjar, tant al Nord com al Sud, les fonts d'energia renovables i les estructures de subministrament descentralitzades. A més a més, hi ha d'haver un sistema internacional d'alerta anticipada per identificar les amenaces i catàstrofes mediambientals transnacionals.

47. Aquests problemes mediambientals afecten la totalitat de la comunitat global, a més de danyar els països en vies de desenvolupament. Sense l'assistència i la cooperació multilaterals, els països pobres no podran resoldre aquests problemes. Per aquesta raó, és crucial assolir una transferència considerable de recursos mitjançant l'ajuda al desenvolupament.
48. Aquesta mena de polítiques són compatibles amb el creixement econòmic qualitatiu, tant al Nord com al Sud, per poder complir amb les responsabilitats socials i econòmiques del futur. La inversió social en la reconstrucció ecològica —que molts experts compten com a despesa sense benefici i que no es comptabilitza com a part del Producte Interior Brut— és una de les inversions més positives que pot fer una societat.

El control social del desenvolupament tecnològic

49. La revolució tecnològica que ja ha començat a les economies industrials més avançades canviaran profundament les condicions mediambientals i la gestió dels recursos dins la nostra generació. A més a més, l'impacte d'aquest canvi se sentirà arreu del món. La microelectrònica, la robòtica, la tecnologia militar, la bioenginyeria —a més de les innovacions que encara ni s'han somiat— transformaran les circumstàncies dels individus i de les estructures socials al món.
50. La tecnologia no és simplement qüestió de ciència objectiva o de màquines exànimes. Sempre es guiarà per interessos particulars i es dissenyarà segons els valor humans, sigui de manera implícita o explícita. S'ha de posar sota el control social per poder aprofitar les oportunitats positives que ofereixen les noves tecnologies a la humanitat, per minimitzar els riscos i perills dels desenvolupaments incontrolats i per evitar l'aparició de tecnologies socialment inacceptables.

51. El progrés social requereix, i inspira, el progrés tecnològic. El que cal són les tecnologies convenientes per a les diferents condicions, experiències i nivells de desenvolupament predominants al Nord i al Sud. Hi ha d'haver una transferència considerable de tecnologies adients —i dels coneixements tècnics bàsics— entre el Nord i el Sud. El Nord pot aprendre molt de l'experiència del Sud, particularment en l'ús de les tecnologies de baix consum. Hi hauria d'haver un diàleg social, així com el control polític democràtic del context en què s'introdueixen les noves tecnologies. Així s'asseguraria que la seva disposició:
- contribueixi al desenvolupament autònom en els països del Sud, mobilitzant els seus recursos en lloc de malbaratar-los, i creant nous llocs de treball en lloc d'augmentar l'atur;
 - humanitzi el treball, promocióni la salut humana i millori la seguretat al lloc de la feina;
 - faciliti els drets econòmics i incrementi l'extensió de la presa de decisions populars a l'àmbit del treball.
52. Per assegurar que aquests estàndards es compleixin arreu del món, han d'existir les institucions i els procediments per poder avaluar la tecnologia. S'hauria d'introduir la innovació d'acord amb les necessitats i prioritats socials, tal com s'expressen en el debat i en la presa de decisions democràtiques.
53. Cal evitar la manipulació del material genètic humà i l'explotació de les dones mitjançant les noves tecnologies de reproducció. Així mateix, s'han de trobar formes de protegir la humanitat del perill nuclear i del risc químic.

El desarmament i el desenvolupament

54. Els acords de desarmament entre les superpotències farà molt més que eliminar l'amenaça de l'aniquilament del planeta. Amb la implementació d'aquest acords, molts dels recursos que ara es balafien en les armes termonuclears, químiques, biològiques i convencionals, es podrien lliurar per la seva inversió en diferents programes de desenvolupament econòmic i social al Sud. El desarmament entre Est i Oest hauria d'enllaçar-se amb els programes per la justícia entre Nord i Sud.

55. Una proporció dels fons considerables que estalviarien els països altament industrialitzats de l'Oest i de l'Est com a resultat d'un desarmament negociat, hauria d'emprar-se per crear un fons multinacional per tal de promocionar el desenvolupament segur i sostenible en els països del Sud.

V. LA CONFIGURACIÓ DEL SEGLE XXI

La democràcia política i econòmica

56. Els esdeveniments recents possibiliten més que mai l'assoliment de la democràcia política, econòmica i social a escala mundial. La democràcia representa la principal forma de control popular i de la humanització de forces altrament incontrolades que estan modelant el nostre planeta sense tenir en compte la seva supervivència.
57. Els drets humans inclouen el dret econòmic i el social; el dret de constituir unions sindicals i de fer vaga; el dret a la seguretat social i al benestar per a tothom, incloent-hi la protecció de les mares i les seves criatures; el dret a l'educació, la formació i l'oci; el dret a un habitatge digne en un entorn habitable; i el dret a la seguretat econòmica. De manera crucial, existeix el dret a l'ocupació plena i útil en un treball adequadament remunerat. L'atur mina la dignitat humana, amenaça l'estabilitat social i malbarata el recurs més valuós del món.
58. Els drets econòmics no s'han de considerar beneficis pagats a uns individus passius mancats d'iniciativa, sinó com la base necessària a partir de la qual es pot assegurar la participació activa de tota la ciutadania en un projecte per a la societat. No és qüestió de subvencionar aquells que es troben al marge de la societat, sinó de crear les condicions per a una societat integrada amb un benestar social per a tothom.

59. El socialisme democràtic d'avui es basa en aquells mateixos valors en què es va fundar. Ara bé, cal que es formulin de forma crítica i assimilant tant l'experiència del passat com la visió cap al futur. Per exemple, l'experiència demostra que tot i que la nacionalització pot ser necessària en algunes circumstàncies, no és el remei suprem per als mals socials. Així mateix, el creixement econòmic pot arribar a ser destructiu i divisiu, particularment on els interessos privats defugen les seves responsabilitats socials i ecològiques. Ni la propietat privada ni la pública garanteixen l'eficiència econòmica o la justícia social.

60. El moviment socialista democràtic segueix advocant tant la socialització com la propietat pública en un entorn d'economia mixta. És clar que la internacionalització de l'economia i la revolució tecnològica global fan que sigui més important que mai el control democràtic. Però, el control social de l'economia és un objectiu que es pot assolir a través d'un ampli ventall de mitjans econòmics, segons el moment i el lloc, i inclouen:

— Les polítiques de producció democràtiques, participatives i descentralitzades; la supervisió pública de la inversió; la defensa de l'interés públic i social; i la socialització dels costos i beneficis del canvi econòmic.

— La participació dels treballadors i les treballadores i la presa de decisions conjunta a nivell d'empresa i de lloc de treball, a més de la implicació sindical en la determinació de la política econòmica nacional.

— Les cooperatives autogestionades de treballadors, treballadores i persones agricultores.

- Les empreses públiques amb mètodes de control i de presa de decisions democràtiques on sigui necessari per permetre els governs dur a terme les prioritats socials i econòmiques.
 - La democratització de les institucions del sistema financer i econòmic mundial per permetre la plena participació de tots els països.
 - El control i la supervisió internacionals de les activitats de les corporacions transnacionals, inclosos els drets sindicals transfronterers dins d'aquestes corporacions.
61. No existeix cap model únic o fix de democràcia econòmica, tot i que sempre es pot experimentar de forma agosarada en diferents països. Però el principi subjacent és clar —no només el control formal i legal per part de l'estat, sinó una participació important dels mateixos treballadors i treballadores i de les seves comunitats en la presa de decisió econòmica. Aquest principi ha d'aplicar-se tant internacionalment com nacionalment.
62. En les societats estructurades d'aquesta forma i compromeses amb una autèntica igualtat econòmica i social, els mercats poden i han de funcionar com a mitjà dinàmic de promoció i per assenyalar els desitjos dels consumidors a través de l'economia en conjunt. Els mercats no han d'estar dominats pel poder de les grans companyies ni manipulats per la desinformació.
63. Cal substituir la concentració del poder econòmic en unes poques mans privades per un ordre diferent en el qual cada persona tingui dret —com a ciutadà/ciudadana, consumidor/consumidora o assalariat/assalariada— a afectar la direcció i la distribució de la producció, la configuració del mitjà de producció i les condicions de la vida laboral. Això s'esdevindrà a partir de la implicació de la ciutadania en les polítiques econòmiques, garantirà

als assalariats i assalariades la influència suficient al lloc de treball, cultivara la competència oberta i responsable tant al mercat intern com a l'internacional, i reforçarà la posició del consumidor respecte del productor.

64. Una societat democràtica ha de compensar els defectes dels sistemes de mercat, fins i tot els més responsables. El govern no ha de funcionar com a simple taller de reparacions, arreglant els danys causats per les insuficiències del mercat o per l'aplicació incontrolada d'una nova tecnologia, sinó que cal que l'estat reguli el mercat a favor del poble i obtingui per als treballadors els beneficis de la tecnologia, tant en l'àmbit del treball com mitjançant l'augment del temps de lleure i la possibilitat de desenvolupament personal significatiu.

La cultura i la societat

65. L'educació és essencial per al desenvolupament d'una societat moderna, democràtica i tolerant. Els objectius de l'educació que advoquem són els següents:

- la informació, l'aprenentatge i el coneixement;
- la transferència del patrimoni espiritual i cultural de generació en generació;
- la preparació de l'individu per a la vida en societat, basada en la igualtat d'oportunitats per a tothom;
- l'ajuda a tot individu a desenvolupar plenament el seu potencial personal.

66. Cal que el missatge dels valors de llibertat, de justícia social, de solidaritat i de la tolerància sigui central en el procés de l'educació.

Defensem la tolerància i la cooperació entre els diferents grups d'una societat multicultural. La diversitat cultural enriqueix més que no pas compromet les nostres societats. La uniformitat cultural és un perill a la llibertat i a la democràcia.

67. Cal prestar una atenció particular a les relacions entre les generacions. Les persones grans, en particular, necessiten el respecte i el suport del jovent. Necessiten uns ingressos segurs mitjançant una seguretat social i unes pensions públiques, llars i assistència a la comunitat, llocs per a activitats culturals i socials, i el dret de viure la vellesa de forma digna.

El paper dels homes i les dones a la societat moderna

68. La desigualtat entre home i dona és la forma d'opressió més perdurable i predominant que s'hagi donat en tota la història de la humanitat. Pot remuntar-se fins a l'origen mateix de l'espècie, i ha persistit en gairebé qualsevol ordre socioeconòmic fins a l'actualitat.
69. El període més recent ha donat una onada de conscienciació feminista, tant a dins com a fora del moviment socialista, que ha portat al sorgiment d'un dels moviments socials més importants dels nostres temps. En part, la renovació del feminisme va ocórrer a mesura que les dones dels estats del benestar més avançats s'adonaren que, malgrat els avenços en molts camps, encara se les relegaven a posicions subordinades en les estructures ocupacionals i polítiques.
70. Els costos socials de les crisis econòmiques, tant a nivell nacional com internacional, han estat recolzats de forma desproporcionada per les dones. La pobresa, l'atur, la manca d'habitatge i l'explo-tació laboral han contribuït a aquest efecte. En algunes àrees del Sud, la superació de les actituds patriarcalcs és condició prèvia

necessària per a la vindicació dels drets de la dona i per a l'assoliment d'un desenvolupament econòmic sostenible.

71. La Internacional Socialista defensa la lluita per la igualtat de drets i d'oportunitats de les dones a tot arreu. En alguns països hi ha hagut progressos, mentre que en altres, ara, tot just comença la lluita per la igualtat. La igualtat i la justícia per a la dona és un element crucial per un món just i pacífic. L'ONU ha pres un paper important, ja que ha facilitat el sorgiment d'una consciència feminista global que enllaça les dones del Sud i del Nord.

72. La Internacional Socialista avala específicament les mesures següents:

- legislació i programes d'acció positiva que garanteixin la plena igualtat entre homes i dones;
- programes de suport per a promoure l'educació, la formació i la integració professionals per a noies i dones;
- legislació que asseguri la igualtat de salari en una feina d'igual valor;
- disseminació d'informació i assistència pràctica en la planificació familiar;
- bones instal·lacions per a la cura dels infants;
- suport públic a la plena i igual participació de les dones en les activitats socials i polítiques de tots els països, mitjançant uns passos positius que assegurin la representació de les dones a tots els nivells de presa de decisió.

73. Les dones representen una mica més de la meitat de la població del nostre planeta. La justícia i la igualtat per a elles és un prerequisit de la justícia i la igualtat internacionals.

Una nova cultura internacional a favor del diàleg polític

74. La interdependència creixent del món deixa poc lloc a les controvèrsies i hostilitats fonamentalistes. La supervivència i el desenvolupament comuns exigeixen la cooperació i les formes civilitzades de disputa, fins i tot entre les forces i idees polítiques antagòniques. Per tant, rebutgem i condemnem qualsevol forma de fonamentalisme religiós o polític.
75. El comunisme ha perdut l'atracció que abans tenia, en sectors del moviment obrer o entre alguns intel·lectuals, després de la Revolució d'Octubre o durant la lluita contra el feixisme.

Els crims de l'estalinisme, les persecucions en massa i la violació dels drets humans, a més dels problemes econòmics sense resoldre, han minat la idea del comunisme com a alternativa al socialisme democràtic o com a model de futur.

76. La Internacional Socialista recolza tots els esforços que tinguin per objectiu la transformació de les societats comunistes mitjançant la liberalització i la democratització. Mereixen el mateix suport el desenvolupament de mecanismes de mercat descentralitzats, les lluites contra la burocratització i la corrupció i, sobretot, la presa de consciència que els drets humans i l'obertura política són elements importants en una societat dinàmica i de progrés.
77. La distensió, la cooperació internacional i la competència pacífica creen un entorn en què poden prosperar les iniciatives actuals més prometedores. La Internacional Socialista vol promoure una cultura de diàleg internacional. Totes les parts han de col·laborar

en una confiança mútua en la qual existeixen els interessos comuns, i han de discutir de forma oberta i franca sobre quan es troba en joc el compromís amb els drets humans, la democràcia i el pluralisme. Els socialistes volen jugar un paper preeminent en aquest diàleg.

Un nou model pel creixement

78. Per poder generar l'ocupació i la prosperitat a tot el món, cal un desenvolupament ecològicament equilibrat. Un creixement que no es dissenya per complir les imperatives ecològiques i socials va contrarrent del progrés, ja que causa danys mediambientals i destrueix llocs de treball. El sistema de mercat sol no pot mai assegurar l'assoliment dels objectius socials del creixement econòmic. És la funció legítima de la política econòmica democràtica de promoció del desenvolupament que possibilita unes futures oportunitats, a la vegada que millora la qualitat de vida.
79. Per a assolir aquest objectiu en el terreny universal, és imprescindible establir un ordre econòmic internacional autènticament nou. Aquest ordre ha de conciliar els interessos dels països industrialitzats amb els d'aquells en vies de desenvolupament. Una reforma fonamental de les relacions financeres ha de crear les condicions per la cooperació econòmica internacional. Un ordre econòmic internacional equitatiu no és necessari només per raons de solidaritat, sinó també per crear una economia mundial més eficient, productiva i equilibrada.
80. En el cas del deute internacional, la prioritat ha de ser l'amortització, la cancel·lació o la capitalització del deute dels països més pobres. Calen acords institucionals per estabilitzar tant les condicions comercials com els ingressos per exportació dels països del Sud, i s'han d'establir fons comercials amb un suport internacional. El Nord ha d'obrir els seus mercats als productes del Sud

i ha d'acabar amb les seves polítiques de subvenció a les exportacions del Nord.

81. Mentre augmenta ràpidament la productivitat gràcies a les noves tecnologies, també és necessari redefinir la vida laboral. L'objectiu ha de ser la humanització de les condicions laborals, mitjançant no només les tecnologies de producció apropiades sinó també la participació dels treballadors i treballadores. S'hauria de crear ocupació invertint en serveis socials i en la reconstrucció mediambiental, a més de la despesa pública en el desenvolupament de noves tecnologies i en la millora d'infraestructures. En canvi, les polítiques econòmiques conservadores a molts països industrialitzats han permès la desocupació massiva, han perjudicat la justícia i la seguretat socials, i han desembocat en noves manifestacions de pobresa en el món ric. És d'una importància primordial que els governs assumeixin la seva responsabilitat global de proporcionar una plena ocupació.

82. En molts casos, la reducció d'hores laborables pot contribuir a l'assoliment d'una distribució equitativa entre homes i dones tant dels treballs retribuïts com de la feina domèstica. També augmenta el temps de lleure dels treballadors/treballadores, agricultors/agricultores i empleats/empleades, i se'ls confereix més temps per a altres activitats.

La solidaritat entre Nord i Sud

83. El desenvolupament econòmic és, sense cap mena de dubte, la prioritat pel Sud. Això no significa, però, que hi hagi una fórmula senzilla per acabar amb la pobresa als països en vies de desenvolupament, sigui d'origen socialista o no. Les economies necessiten una reducció en les barreres comercials, més facilitat d'accés als mercats i més transferència tecnològica. Necessiten l'oportunitat de desenvolupar els seus propis recursos

científics —a l'àrea de la biotecnologia per exemple— i d'acabar amb la dependència en les tecnologies de segona mà.

84. Quant als països més pobres, l'assistència tradicional al desenvolupament continua essent vital. Molts d'aquests països, a diferents regions del món, necessiten reformes agràries i incentius als agricultors per assolir un subministrament alimentari sostingut, així com el suport a les tradicions cooperatives dins les seves cultures rurals. Ara bé, només l'augment de la producció d'aliments no acabarà amb la fam i la penúria. Lamentablement, en alguns casos l'augment de les exportacions agrícoles pot destruir els patrons tradicionals de subministrament alimentari, i donar-se la paradoxa que la producció agrícola i la fam s'incrementen paral·lelament. La comesa del sistema polític és garantir tant el dret a l'alimentació com a la ocupació.

85. La crisi creditícia ha provocat un flux net financer des dels països en vies de desenvolupament vers els països industrialitzats. L'objectiu establert per l'ONU de dedicar el 0,7% del PIB a l'assistència al desenvolupament, el doble de l'actual, ha d'assolir-se immediatament. Es necessita urgentment un esforç internacional coordinat per alleujar la càrrega del deute exterior dels països en vies de desenvolupament.

86. Els programes de cooperació amb el Sud han de recolzar els objectius de desenvolupament relacionats amb el creixement econòmic, així com una distribució justa dels ingressos. Els programes han de concentrar-se en el desenvolupament dels grups més pobres, han d'ajudar a transformar unes estructures rígides i millorar la situació de les dones a la societat. Els programes que se centren específicament en els infants són els de més importància. L'ajuda mitjançant les cooperatives i els moviments populars serà veix per fomentar el desenvolupament democràtic.

87. Un plantejament de desenvolupament d'una base àmplia és també un factor important per reduir el flux enorme d'emigrants vers les grans ciutats del Sud, moltes de les quals es troben amenaçades per un creixement descontrolat de la població i s'estan convertint en unes enormes megalòpolis de barraques.
88. La millora de les relacions Sud-Sud és també un camí important en el progrés econòmic. Un creixement substancial en el comerç entre els països del Sud contribuirà al benestar i millorarà les perspectives de poder tractar amb èxit les crisis que sorgiran dels canvis dramàtics en les estructures productives i laborals. Les connexions econòmiques estretes i els mercats en ràpid creixement al món en desenvolupament són la condició prèvia essencial per qualsevol desenvolupament positiu de l'economia mundial.
89. Una economia mundial oberta pot estimular el desenvolupament del Sud, però pot provocar també vulnerabilitats. Per tant, el Nord no ha de realitzar polítiques econòmiques i comercials que imposin reduccions dràstiques en el nivell de vida i que erosionin les bases d'una democràcia estable.
90. Les desigualtats i les dictadures són els enemics no només dels drets humans, sinó també d'un desenvolupament autèntic. La democràcia social i econòmica no pot considerar-se un luxe que només es poden permetre els països rics. Al contrari, són una necessitat per a qualsevol país per progressar en el camí del desenvolupament. Per això és tan decisiu el socialisme democràtic al Sud. En aquest context, la recent expansió de la Internacional Socialista al Sud, particularment a Amèrica Llatina i al Carib, és un bon auguri tant per al Nord com per al Sud.
91. L'acabament amb la pobresa és també un projecte comú del Nord i del Sud. Pot portar al desarmament i crear tant riquesa com ocu-

pació en els països més avançats, a més dels que estan en vies de desenvolupament. Aquest factor és nuclear per a l'estratègia dels socialistes en la gestió dels canvis econòmics d'ampli abast durant un període de crisi i de transició a nivell mundial. Forma part íntegra també de les propostes del socialisme democràtic per unes noves estructures econòmiques i socials que poden dur al món del segle XXI de forma pacífica i pròspera.

VI. AMB LA INTERNACIONAL SOCIALISTA VERS UNA SOCIETAT DEMOCRÀTICA MUNDIAL

La unitat del socialisme internacional

92. En un moment de ràpida internacionalització, els objectius del socialisme democràtic no poden assolir-se només en uns quants països. El destí de les persones que viuen a les diferents parts del món està més entrelaçat que mai. Per tant, els diversos partits socialistes del món han de treballar conjuntament, tant pel seu interès nacional individual com per l'interès comú internacional. La Internacional Socialista, que data del 1864, es va restablir el 1951 per aquest propòsit.
93. Tot i que uneix uns moviments amb unes històries llargues, la Internacional Socialista no és una organització supranacional i centralitzada, sinó que és una associació de partits independents amb uns principis comuns els representants dels quals volen aprendre els uns dels altres, volen fomentar conjuntament les idees socialistes i volen treballar vers aquest objectiu a nivell internacional.
94. La finalitat de la Internacional és facilitar aquesta tasca de solidaritat i cooperació, essent sempre conscient que existeixen moltes formes de fomentar els valors d'un socialisme democràtic plural a les diverses societats. Cada partit associat és responsable de la forma amb què aplica les decisions de la Internacional Socialista al seu propi país.
95. En els últims anys l'afiliació a la Internacional Socialista ha esdevingut més autènticament internacional, amb un creixement re-

marcable a Amèrica Llatina i al Carib, i amb nous membres a la resta de continents. L'objectiu de la Internacional Socialista és cooperar amb tots els moviments socialistes democràtics del món.

96. Des de la *Declaració de la Internacional Socialista* a Frankfurt, el 1951, el món ha esdevingut més petit quant a aspectes econòmics i socials, però no pel que fa a la comunitat democràtica i la solidaritat. Queda clar ara que el moviment socialista —a mesura que mira cap al segle XXI— s'està fent més internacionalista en la perspectiva i en la pràctica.

Un nou ordre democràtic

97. El repte internacional és l'inici d'una nova societat democràtica mundial. No podem permetre que els blocs, els països i les corporacions modelin l'estructura política del planeta com un simple subproducte del seu propi interès.
98. Un pas important en la creació d'aquesta nova societat democràtica mundial és el reforçament de les Nacions Unides. Quan existeix un consens entre els principals països, aleshores són possibles unes iniciatives significatives de pacificació i de manteniment de la pau. Les agències especialitzades de l'ONU, com la OMS, i els òrgans de l'ONU com el PNUD i la UNICEF, han demostrat que els governs i els ciutadans i les ciutadanes de països diversos poden treballar conjuntament de forma efectiva per assolir els objectius internacionals comuns.
99. No és realista suposar que es pot legislar per la justícia i la pau en un món de desigualtats fonamentals, en el qual molts milions tot just es poden mantenir vius, mentre que una minoria afavorida gaudeix d'uns nivells de vida que només poden somiar la majoria dels seus proïsmes. Les lluites del socialisme a les primeres economies capitalistes varen obtenir beneficis en benestar i en solidaritat, que consegüentment varen fer possible l'exten-

sió de la democràcia a determinats països. De la mateixa forma, la tasca d'abolir les desigualtats internacionals serà un pas decisiu vers una societat democràtica mundial.

100. No s'han de fer il·lusions que aquest ideal es pugui assolir ràpidament. Ara bé, la creació d'un món plural i democràtic basat en el consens i la cooperació és una condició necessària per l'avançament de la humanitat. És al mateix temps un desafiament i una oportunitat enormes. La Internacional Socialista està preparada per assumir el repte i per treballar per un món en el qual els nostres fills i filles podran viure i treballar en pau, llibertat, solidaritat i humanitat.

Estem convençuts que la força dels nostres principis, la força dels nostres arguments i l'idealisme dels que ens donen suport contribuiran a formar un futur socialista democràtic al segle XXI. Convidem tots els homes i dones a unir-se a nosaltres en aquesta empresa.

